

gemeente veendam

Raadhuisplein 5
Postbus 20004
9640 PA Veendam
Telefoon (0598) 65 22 22
Fax (0598) 65 22 50
BNG 28.50.08.676

Aan de minister van Infrastructuur en Milieu
Centrum Publiekparticipatie
Postbus 30940
2500 EX DEN HAAG

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 201311607
Bijlage(n):
Behandeld door: afdeling R & E
Telefoonnummer: 0598-652222

Veendam, 30-5-2013
Verzonden:

Onderwerp: zienswijze SWOL

Geachte mevrouw de Minister,

Met deze zienswijze reageren Burgemeester en Wethouders van de gemeente Veendam op de Ontwerp Structuurvisie Windenergie op Land. Wij richten ons met name op de aanwijzing van het gebied voor grootschalige windenergie N33. Bij ons leeft een aantal vragen waarop we graag antwoord zouden krijgen. Tevens verzoeken we u het windpark N33, vanwege de directe positionering tegen een stedelijk centrumgebied en de daarop aansluitende woonlinten, op de locatie N33 uit de structuurvisie te schrappen.

Afstemming over de provinciegrenzen heen

Tot onze grote verrassing heeft het er alle schijn van dat het Rijk zich met betrekking tot de ruimtelijke component (gebiedskeuzen) niet heeft laten leiden door een eigen ruimtelijke visie op windenergie en de vertaling daarvan naar geschikte gebieden. Veel meer heeft het Rijk reactief een optelling gemaakt van de verschillende provinciale plannen en zoekgebieden. Voor een provinciale grensgemeente als Veendam, gelegen in het zich over twee provincies uitstrekkende gebied "de Veenkoloniën" heeft dat negatieve consequenties. Het feit dat binnen de provincie Groningen en de provincie Drenthe twee windparkgebieden (N33 en Drentse Veenkoloniën) onafhankelijk van elkaar ontwikkeld kunnen worden, werkt ruimtelijke interferentie van de parken in de hand. De langgerekte agglomeratie Veendam kan van noord tot zuid over tientallen kilometers worden geflankeerd door windturbines die ruimtelijk geen enkele samenhang vertonen.

Vraag 1. Kan het kabinet aangeven waarom het voor de effecten van de windparken niet over provinciegrenzen heen kijkt?

Locatiekeuze en overlast

In de structuurvisie wordt aangegeven dat ruimtelijk beleid voor windturbines het inpassingstadium voorbij is. Er ontstaan nieuwe energielandschappen. De nieuwe grootschalige turbines kunnen volgens de structuurvisie in grootschalige industriegebieden worden geplaatst. In aanvulling daarop wordt gesuggereerd dat in het landelijk gebied, delen van de oude grootschalige energielandschappen (polders, laagveengebieden en het Veenkoloniale landschap) gelegenheid voor grootschalige plaatsing van windturbines bieden. Hier wringt zich de schoen. De N33 zone is namelijk in dat opzicht vlees noch vis. Het is geen grootschalig industriegebied, maar het is ook geen dunbevolkt landelijk gebied. Het langgerekte bedrijventerrein langs de N33 is een regionaal bedrijventerrein, onvergelijkbaar met bijvoorbeeld Eemshaven, Delfzijl, Maasvlakte of Sloegebied. Vervolgens kan weliswaar worden gesteld dat het Veenkoloniale gebied in de Nederlandse context relatief dun bevolkt is, maar uitgerekend de agglomeratie Veendam (het noord-zuid lint Muntendam-Veendam-Wildervank-Bareveld, en de daarop aantakende oost-west linten Meeden-, Zuidwending

en Ommelanderswijk) vormt een aaneengesloten relatief dichtbevolkt gebied van ruim 40.000 mensen. Veendam is door de provincie Groningen niet voor niets tot één van de stedelijk centra uitgeroepen. Na de stad Groningen is dit het meest dichtbevolkte gebied van de provincie Groningen. Dit verstedelijkte gebied wordt over de volledige lengte strak geflankeerd door het mogelijke windpark. Juist door de lintvorm van de bebouwing en de keuze voor de langgerekte locatie van het windpark wordt het merendeel van deze 40.000 mensen geconfronteerd met geluidoverlast, slagschaduw, risico's mbt veiligheid en horizonbeslag.

Vraag 2. Kunt u vanuit het Rijk aangeven waarom het windpark N33 zo nadrukkelijk wordt gebundeld met een relatief bescheiden regionaal bedrijvenpark en waarom dit park eveneens zo nadrukkelijk wordt gebundeld (of zelfs wordt verstrengeld) met het na de stad Groningen dichtstbevolkte verstedelijkte lint in de provincie Groningen?

Streven naar draagvlak

In de structuurvisie wordt gesteld dat de overheid zich zal moeten verantwoorden over hoe de belangen van bewoners zijn gewogen. Het windpark N33 is door de provincie Groningen meer dan een decennium geleden als locatie aangewezen. Destijds werd windenergie opgewekt door kleinere turbines. In die context was destijds enig draagvlak in de regio voor het windpark. Sindsdien heeft de windenergie-technologie zich spectaculair ontwikkeld. Die nieuwe schaalvergroting in de windenergiesector heeft niet geleid tot een nieuwe toets op geschiktheid van de locatie N33. Er is geen draagvlakcreërend proces geweest bij de ontwikkeling van het windpark N33. Sterker nog, het draagvlak van destijds is volledig weggefallen. Toch is hier geen sprake van klassiek NIMBY gedrag. De regio zelf heeft in 2009 alternatieven aangedragen in de vorm van locaties in de Veenkolonien die een windopbrengst van gezamenlijk 530 MW zouden kunnen hebben. Het samen met de provincie evalueren van die alternatieve locaties waar geluidoverlast, slagschaduw, veiligheidsrisico's en horizonbeslag minder zouden spelen heeft helaas niet plaatsgehad. Men stelt in de regio dat de provincie Groningen de locatie heeft doorgedrukt. In de regio wordt nu ervaren dat niet het algemeen belang waarvoor een overheid zou moeten staan is gediend, maar dat het belang van de initiatiefnemer met zijn grondposities is gediend. De acceptatie van dit windpark is daardoor minimaal.

Vraag 3. Kunt u vanuit het Rijk aangeven hoe u kunt verantwoorden dat de belangen van burgers in de agglomeratie Veendam in relatie tot het windpark N33 goed zijn afgewogen?

Het kabinet hecht aan goede bestuurlijke samenwerking tussen Rijk, provincies en gemeenten. Met betrekking tot de N33 is van afstemming tussen de provincie Groningen en Drenthe nog geen sprake. De wijze waarop de provincie Groningen de discussies over eventuele alternatieve locaties voor het N33 park steeds heeft tegengehouden heeft er toe geleid dat de gemeente Veendam zich grote zorgen maakt over het volledig ontbreken van draagvlak voor een windpark op deze locatie.

Vraag 4. Kan het kabinet aangeven op welke wijze het invulling wil geven aan de doelstelling om de windparken met goede bestuurlijke samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid te realiseren?

Lijnopstellingen en herkenbare patronen

Met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit is algemeen geaccepteerd dat lijnopstellingen veruit zijn te verkiezen boven clusteropstellingen. Lijnen geven een veel rustiger beeld. Lijnen geven in vergelijking tot dubbele rijen en clusters relatieve rust en orde in een landschap. Het windpark N33 is zo krap bemeten en bovendien zo dicht op de linten Veendam, Zuidwending, Ommelanderswijk, Wildervank en Meeden geprojecteerd, dat het windpark met turbines nooit tot een logisch aaneengesloten opstelling zal kunnen leiden. Men zal dit park als een verbrokkeld rommelig windpark gaan beschouwen. In de structuurvisie wordt beschreven dat parken onderling voldoende afstand moeten houden om parken ook als afzonderlijke parken te kunnen beschouwen. Het windpark N33 dat zelf al 'uiteenvalt' en bovendien mogelijk interferentie zal ervaren met het Drentse windpark zal niet voldoen aan uw eigen inrichtingsprincipes. Tevens wordt dit windpark niet gekoppeld aan een logisch grootschalig ander landschapselement.

Vraag 5. Kan het kabinet aangeven hoe het gaat borgen dat indien het windpark N33 wordt ontwikkeld, dit gaat volgens de eigen inrichtingsprincipes (aansluiten op landschap, herkenbare orde, afstand tussen parken en tussen deelparken)?

Niet kijken naar alternatieven voor huidige N33 locatie

In de structuurvisie wordt gesuggereerd dat het Rijk op zoek is gegaan naar de beste locaties voor windparken. Ook de plan-MER zou met dat doel zijn opgesteld. De provincie Groningen heeft echter lang geleden bepaald dat de N33 geschikt is als locatie. Dat de locatie inmiddels mogelijk niet voldoet aan logische bundelingcriteria aan grootschalige landschapselementen of inpassingvereisten speelt geen rol in de discussie met de provincie Groningen. In de plan-Mer is vervolgens niet op zoek gegaan zoals wordt gesuggereerd naar de geschiktste locaties voor een windpark. De plan-Mer heeft gekeken naar de mogelijkheid om het windpark in te passen op een bepaalde locatie. Opvallend is dat in de plan-Mer mbt de N33 wordt gesteld dat in deze smalle strook er sprake zal zijn van geluidhinder, schaduwslag, groot horizonbeslag, aantasting openheid, en last voor verspreide bebouwing in middendeel van het windpark.

Vraag 6. Kunt u vanuit het Rijk aangeven hoe een zeer kritische plan-MER beoordeling over het N33 windpark kan worden geïnterpreteerd als een positieve MER uitkomst? Kan het Rijk het beeld wegnemen dat aangezien er geen (mogelijk betere) alternatieven zijn onderzocht, deze MER procedure slechts een rituele dans is geweest die de geloofwaardigheid van de overheid en de politiek niet zal bevorderen.

Conclusie

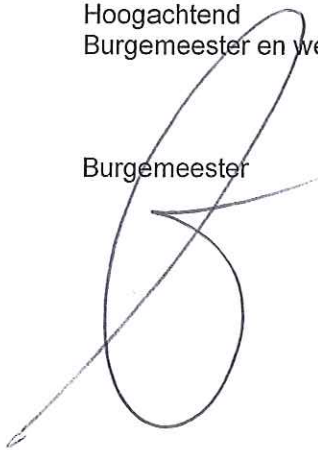
Op basis van deze ontwerp structuurvisie Windenergie op land vinden wij het onverantwoord om op de genoemde N33 locatie een windpark te laten ontwikkelen.

We verzoeken u onze vragen in deze zienswijze te beantwoorden. Voor vele regionale partijen is het immers van belang om te weten waarom het Rijk tot nu toe ogenschijnlijk geen eigen verantwoordelijkheid pakt in een vastgelopen en gepolariseerd proces rond het windpark N33.

7. Tenslotte verzoeken wij u met klem wel een eigen invulling te geven aan uw verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van het windpark N33 op zijn huidige positie. Met andere woorden verzoeken wij u het windpark N33 te schrappen uit de Structuurvisie Windenergie op land.

Hoogachtend
Burgemeester en wethouders van Veendam

Burgemeester

Secretaris

